

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

14812 *Reial decret 1276/2011, de 16 de setembre, d'adaptació normativa a la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat.*

La Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat i el seu Protocol facultatiu van ser aprovats el 13 de desembre de 2006 per l'Assemblea General de les Nacions Unides (ONU). Tots dos són tractats internacionals que recullen els drets de les persones amb discapacitat, així com les obligacions dels estats part de promoure, protegir i assegurar aquests drets.

Aquesta Convenció és el resultat d'un llarg procés, en el qual van participar diversos actors: estats membres de l'ONU, observadors de l'ONU, cossos i organitzacions d'especial rellevància de l'ONU, relator especial sobre discapacitat, institucions de drets humans nacionals, i organitzacions no governamentals, entre les quals van tenir un paper destacat les organitzacions de persones amb discapacitat i les seves famílies, i molt assenyaladament les espanyoles.

Espanya va ratificar la Convenció i el seu Protocol facultatiu per Instrument de ratificació del Cap de l'Estat, publicat en el «Butlletí Oficial de l'Estat» de 21 d'abril de 2008, i va entrar en vigor el 3 de maig d'aquest mateix any. A partir d'aquest moment, i conforme al que estableix l'apartat primer de l'article 96 de la Constitució espanyola de 1978, forma part de l'ordenament intern, motiu pel qual és necessària l'adaptació i modificació de diverses normes per fer efectius els drets que la Convenció proclama i garanteix. Així mateix, la Unió Europea, per la Decisió del Consell de 26 de novembre de 2009, ha aprovat la Convenció internacional de les Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat, Convenció de la qual és part des del passat 23 de desembre de 2010.

El text constitucional regula en l'article 49 l'atenció a les persones amb discapacitat combinant dos mandats de signe diferent. El primer mandat, que s'emmarca en el model d'estat social i democràtic, i que entronca amb el principi d'igualtat material que estableix l'article 9.2, preveu una sèrie d'accions per part dels poders públics consistents en la posada en marxa d'una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració. El segon mandat, que s'inscriu en el context de l'estat de dret i connecta amb l'article 14 i la prohibició de discriminació, assenjala que els poders públics «han d'emparar especialment les persones amb discapacitat per al gaudi dels drets que aquest títol» —el títol I de la Constitució— «atorga a tots els ciutadans». Per la seva part, l'article 10.1 estableix la dignitat de la persona com a fonament de l'ordre polític i de la pau social.

La interpretació conjunta d'aquests articles confereix als termes «previsió», «tractament», «rehabilitació» i «integració» un sentit integral d'acord amb l'enfocament social de la discapacitat en la Convenció, que la configura com un conjunt complex de condicions, moltes de les quals estan originades per l'entorn social.

L'article 49 de la Constitució, quan imposa als poders públics l'obligació d'emparar especialment les persones amb discapacitat per al gaudi dels drets que el títol I atorga a tots els ciutadans, reconeix que la discapacitat no pot impedir o obstaculitzar la plena titularitat i l'exercici efectiu i real dels drets fonamentals, en línia amb el que preveu la Convenció.

La modificació normativa objecte d'aquest Reial decret troba el fonament en l'article 4 de la Convenció, en virtut del qual els estats part es comprometen a adoptar totes les mesures legislatives, administratives i d'una altra índole que siguin pertinents per assegurar l'exercici ple de tots els drets humans i les llibertats fonamentals de les persones amb discapacitat sense cap discriminació per motius de discapacitat.

Així mateix, per Acord de Consell de Ministres de 30 de març de 2010, es va aprovar l'Informe sobre les mesures necessàries per a l'adaptació de la legislació espanyola a la

Convenció de l'ONU sobre els drets de les persones amb discapacitat i es va encomanar als llavors setze ministeris afectats que, en l'àmbit de les seves competències, impulsessin les reformes que s'hi comprometien, sempre dins de les disponibilitats pressupostàries existents en cada moment.

L'objectiu d'aquest Reial decret, per tant, és adequar la regulació reglamentària vigent en matèria de discapacitat a les directrius de la Convenció, en la línia marcada per la Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat.

En matèria de transports, la modificació realitzada en el Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització de les formes de transports per a persones amb discapacitat, té com a finalitat incloure els plans d'accessibilitat en tots els sectors del transport i establir un criteri per distingir les grans infraestructures i serveis de les de petita entitat.

S'adequa el que disposa el Reglament sobre les condicions bàsiques per a l'accessibilitat de les persones amb discapacitat a les tecnologies, productes i serveis relacionats amb la societat de la informació i mitjans de comunicació social, aprovat pel Reial decret 1494/2007, de 12 de novembre, al que estableix la Llei 56/2007, de 28 de desembre, de mesures d'impuls de la societat de la informació, en matèria d'accessibilitat a Internet.

En matèria de protecció civil, la modificació consisteix a garantir l'assistència en general de les persones amb discapacitat; regular protocols d'actuació específics; així com incloure en els cursos de formació matèries relacionades amb l'assistència a persones amb discapacitat.

Respecte al desenvolupament de la funció testifical, i vistos els mitjans actuals de suport a les persones amb discapacitat, es modifica el Reglament de l'organització i règim del notariat, a fi d'adaptar-lo a les previsions de la Convenció que recullen els articles 2 i 12.

En matèria de sanitat, els canvis realitzats estan dirigits a garantir el dret d'accés a la informació de les persones amb discapacitat. Per a això, es preveu la utilització de formats adequats en la informació que es proporciona al pacient i l'assistència i el suport en la prestació de consentiment de les persones amb discapacitat.

Aquesta norma ha estat sotmesa a consulta del Consell Nacional de la Discapacitat, en el qual participen les organitzacions representatives de persones amb discapacitat i de les seves famílies, i a informe del Consell de Consumidors i Usuaris. Així mateix, s'ha consultat les comunitats autònomes.

En virtut d'això, a proposta dels ministres de Sanitat, Política Social i Igualtat, de Justícia, de l'Interior, de Foment, d'Indústria, Turisme i Comerç, amb l'aprovació prèvia del ministre de Política Territorial i Administració Pública, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 16 de setembre de 2011,

DISPOSO:

Article primer. *Modificació del Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització de les formes de transport per a persones amb discapacitat.*

El Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització de les formes de transport per a persones amb discapacitat, queda modificat en els termes següents:

U. L'apartat 1 de l'annex IX. Mesures transversals, queda redactat de la manera següent:

«1. Caràcter complementari de les mesures transversals.

Les mesures que conté aquest annex són aplicables quan no se'n prevegi cap d'específica sobre la matèria en l'annex sectorial corresponent.

Es consideren condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a les infraestructures i els serveis de petita entitat, que són les que tenen un tràfic igual o menor a 750 viatgers/dia, de mitjana anual, les indicades en els punts 3, 4.c), 5.2 'in fine', 6, 8 i 10, davant de les de gran entitat, amb un tràfic de més de 750 viatgers/dia, les quals han de complir obligatòriament totes les normes d'aquest Reial decret ».

Dos. S'afegeix un nou apartat 11 a l'annex IX. Mesures transversals, que queda redactat de la manera següent:

«11. Plans d'accessibilitat.

11.1 Els organismes públics, o si s'escau, les administracions públiques titulars del servei de transport, a les instal·lacions amb un tràfic de més de 750 viatgers/dia, de mitjana anual, han d'elaborar un pla d'accessibilitat que ha d'incloure, en el que sigui procedent, com a mínim el següent:

- Mesures d'accés als edificis.
- Elements bàsics d'informació, que han de comprendre descripció dels mitjans relatius a senyalització visual i acústica.
- Servei d'atenció al viatger en les condicions que preveu l'apartat 2 d'aquest annex, puntualment o permanentment, fins a disposar d'accessibilitat universal autònoma a les instal·lacions.
- Desplaçaments per l'interior dels edificis, amb enumeració de les mesures que s'han d'adoptar per aconseguir que el tràfic en la modalitat de transport sigui practicable, incloent-hi el material auxiliar a què es refereix l'apartat 5 d'aquest annex.
- Condicions d'accessibilitat als elements dels edificis d'ús general, com ara lavabos, rampes, taulells, escales, ascensors i qualssevol altres d'ús general per al públic que condueixin als serveis del transport.
- Mitjans d'accés als diferents transports.

L'aprovació dels plans d'accessibilitat correspon a les administracions públiques titulars del servei de transport i en els organismes públics, al seu òrgan de govern i administració.

11.2 Els organismes públics o, si s'escau, els titulars de les instal·lacions de transport, amb un tràfic igual o inferior a 750 viatgers/dia han de facilitar, sempre que la gestió ho permeti, com a mínim, i sense perjudici de les obligacions aplicables que indica aquest annex XI, les mesures d'accés als diferents transports i els elements bàsics d'informació d'accessibilitat.»

Tres. Es modifica la redacció del paràgraf primer de l'apartat 3.3 de l'annex I, que queda redactat de la manera següent:

«D'acord amb la longitud del tren, hi ha d'haver, almenys, el nombre d'espais per a viatgers en cadira de rodes, que realitzin el viatge sense abandonar la seva cadira, que indica la taula següent:

Longitud del tren	Nombre d'espais per a viatgers en cadires de rodes
Inferior a 205 metres	2 espais per a cadires de rodes.
205 a 300 metres	3 espais per a cadires de rodes.
Superior a 300 metres	4 espais per a cadires de rodes.»

Article segon. *Modificació del Reial decret 1494/2007, de 12 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament sobre les condicions bàsiques per a l'accés de les persones amb discapacitat a les tecnologies, els productes i els serveis relacionats amb la societat de la informació i mitjans de comunicació social.*

El paràgraf segon de l'article 5.1 del Reglament sobre les condicions bàsiques per a l'accessibilitat de les persones amb discapacitat a les tecnologies, els productes i els serveis relacionats amb la societat de la informació i mitjans de comunicació social, aprovat pel Reial decret 1494/2007, de 12 de novembre, passa a tenir la redacció següent:

«Excepcionalment, aquesta obligació no és aplicable quan una funcionalitat o servei no disposi d'una solució tecnològica que permeti la seva accessibilitat.»

Article tercer. *Modificació del Reial decret 407/1992, de 24 d'abril, pel qual s'aprova la Norma bàsica de protecció civil.*

Es modifica el paràgraf f) de l'apartat 4 de la Norma bàsica de protecció civil, que queda redactat de la manera següent:

«f) Definició de les mesures de protecció a la població, amb garantia de l'assistència a les persones amb discapacitat, que tenen per objecte evitar o minimitzar els efectes adversos del risc, i s'han de considerar com a mínim les següents:

- Control d'accessos.
- Avisos a la població.
- Refugi o aïllament al propi domicili o en llocs de seguretat.
- Evacuació en les diferents variants.
- Assistència sanitària.

Per ser objectiu, prioritari, els procediments operatius i els mitjans utilitzats han de ser tals que es pugui assegurar l'adopció d'aquestes mesures en el moment oportú.»

Article quart. *Modificació del Reial decret 1546/2004, de 25 de juny, pel qual s'aprova el Pla bàsic d'emergència nuclear.*

S'afegeix un últim paràgraf a l'apartat 4 del títol primer del Pla bàsic d'emergència nuclear (PLABEN), en els termes següents:

«En tot cas, aquests plans han de preveure protocols d'actuació específics per garantir l'assistència a les persones amb discapacitat.»

Article cinquè. *Modificació del Reial decret 1564/2010, de 19 de novembre, pel qual s'aprova la Directriu bàsica de planificació de protecció civil davant el risc radiològic.*

S'afegeix un últim paràgraf a l'apartat 5 del títol I de la Directriu bàsica de planificació de protecció civil davant el risc radiològic, amb la redacció següent:

«En tot cas, aquests plans han de preveure protocols d'actuació específics per garantir l'assistència a les persones amb discapacitat, tant en el nivell de resposta interior com en el nivell de resposta exterior».

Article sisè. *Modificació del Reial decret 1123/2000, de 16 de juny, pel qual es regula la creació i implantació d'unitats de suport davant desastres.*

S'afegeix un nou apartat 2 a l'article 6 del Reial decret 1123/2000, de 16 de juny, pel qual es regula la creació i implantació d'unitats de suport davant desastres, que queda redactat de la manera següent:

«2. Els cursos de formació complementària han d'incloure formació específica en matèries i aspectes destinats a garantir la seguretat i protecció de les persones amb discapacitat.»

L'actual apartat 2 passa a ser el 3.

Article setè. *Modificació del Reglament d'organització i règim del notariat, aprovat pel Decret de 2 de juny de 1944.*

El paràgraf 1r de l'article 182 del Reglament d'organització i règim del notariat queda redactat de la manera següent:

«1r Les persones que no posseeixin el discerniment necessari per conèixer i per declarar o per comprendre l'acte o contracte a què l'instrument públic es refereix.»

Article vuitè. *Modificació del Reial decret 2070/1999 de 30 de desembre, pel qual es regulen les activitats d'obtenció i utilització clínica d'òrgans humans i la coordinació territorial en matèria de donació i trasplantament d'òrgans i teixits.*

El Reial decret 2070/1999, de 30 de desembre, pel qual es regulen les activitats d'obtenció i utilització clínica d'òrgans humans i la coordinació territorial en matèria de donació i trasplantament d'òrgans i teixits, queda modificat de la manera següent:

U. El primer paràgraf de l'article 2 queda redactat de la manera següent:

«1. En les activitats esmentades s'han de respectar els drets a què es refereix l'article 10 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, l'article 9 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, i les normes i principis que recull la Llei 30/1979, de 27 d'octubre, sobre extracció i trasplantament d'òrgans, concretament els de voluntarietat, altruisme, gratuïtat, absència d'ànim de lucre i anonimat, de manera que no sigui possible obtenir compensació econòmica ni de cap altre tipus per la donació de cap part del cos humà.»

Dos. La lletra c) de l'apartat 1 de l'article 9 queda redactada de la manera següent:

«c. El donant ha de ser informat prèviament de les conseqüències de la seva decisió, i ha d'atorgar el seu consentiment de manera expressa, lliure, conscient i desinteressada. La informació i el consentiment s'han d'efectuar en formats adequats, seguint les regles marcades pel principi de disseny per a tots, de manera que siguin accessibles i comprensibles per a les persones amb discapacitat.»

Tres. L'apartat 1 de l'article 15 queda modificat en els termes següents:

«1. El trasplantament d'òrgans humans només es pot efectuar en centres autoritzats per a això, amb el consentiment previ i escrit del receptor o els seus representants legals, de conformitat amb el que preveu l'article 9 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, i prèvia informació dels riscos i beneficis que la intervenció suposa, així com dels estudis que siguin tècnicament apropiats al tipus de trasplantament del qual es tracti en cada cas.»

Article novè. *Modificació del Reial decret 1301/2006, de 10 de novembre, pel qual s'estableixen les normes de qualitat i seguretat per a la donació, l'obtenció, l'avaluació, el processament, la preservació, l'emmagatzematge i la distribució de cèl·lules i teixits humans i s'aproven les normes de coordinació i funcionament per al seu ús en éssers humans.*

El Reial decret 1301/2006, de 10 de novembre, pel qual s'estableixen les normes de qualitat i seguretat per a la donació, l'obtenció, l'avaluació, el processament, la preservació,

l'emmagatzematge i la distribució de cèl·lules i teixits humans i s'aproven les normes de coordinació i funcionament per al seu ús en éssers humans, queda modificat de la manera següent:

U. S'afegeix un nou apartat 3 a l'article 7 amb la redacció següent:

«3. La informació i el consentiment s'han d'efectuar en formats adequats, seguint les regles marcades pel principi de disseny per a tots, de manera que siguin accessibles i comprensibles per a les persones amb discapacitat.»

L'actual apartat 3 passa a ser el 4.

Dos. El segon paràgraf de l'apartat 1 de l'article 8 queda modificat en els termes següents:

«En cas que es tracti de menors o persones amb capacitat modificada judicialment, l'oposició a la donació la poden fer constar els qui n'hagin tingut en vida d'aquells la representació legal. Si es tracta de persones amb discapacitat, s'han de tenir en compte les circumstàncies personals de l'individu, la seva capacitat per prendre aquesta decisió en concret i s'ha de preveure la prestació de suport per a la presa d'aquestes decisions.»

Article desè. *Modificació del Reial decret 1088/2005, de 16 de setembre, pel qual s'estableixen els requisits tècnics i les condicions mínimes de l'hemodonació i dels centres i serveis de transfusió.*

El Reial decret 1088/2005, de 16 de setembre, pel qual s'estableixen els requisits tècnics i les condicions mínimes de l'hemodonació i dels centres i serveis de transfusió, queda modificat de la manera següent:

U. S'afegeix un segon paràgraf a l'article 6, amb la redacció següent:

«La informació s'ha d'efectuar en formats adequats, seguint les regles marcades pel principi de disseny per a tots, de manera que siguin accessibles i comprensibles per a les persones amb discapacitat.»

Dos. Es modifica l'article 9, que queda redactat de la manera següent:

«Els candidats a donants de sang o components sanguinis han de ser sotmesos a un reconeixement previ a cada extracció, realitzat, mitjançant qüestionari i entrevista personal, a càrrec d'un professional sanitari degudament qualificat. En tot cas, s'han de tenir en compte, en efectuar el reconeixement previ, les circumstàncies personals de l'individu, i s'han d'adoptar mesures addicionals que permetin l'eficax transmissió i comprensió d'informació per a les persones amb discapacitat.»

Tres. L'article 22 queda modificat en els termes següents:

«La informació que s'ha de facilitar als donants de sang o components autòlegs ha de ser com a mínim la que especifiquen els apartats 2, 5 i 10 de l'annex I.A.

La informació s'ha d'oferir en formats adequats, seguint les regles marcades pel principi de disseny per a tots, de manera que siguin accessibles i comprensibles per a les persones amb discapacitat.»

Article onzè. *Modificació del Reial decret 223/2004, de 6 de febrer, pel qual es regulen els assajos clínics amb medicaments.*

U. Es modifica la lletra m) de l'article 2 del Reial decret 223/2004, de 6 de febrer, pel qual es regulen els assajos clínics amb medicaments, que queda redactat en els termes següents:

«m. Consentiment informat: decisió, que ha de figurar per escrit i estar datada i signada, de participar en un assaig clínic, adoptada voluntàriament per una persona capaç de donar el seu consentiment després d'haver estat degudament informada i documentada pel que fa a la seva naturalesa, importància, implicacions i riscos.

En el supòsit que el subjecte tingui un impediment per escriure, el consentiment es pot atorgar de forma oral en presència d'almenys un testimoni.

Quan qui hagi d'atorgar el consentiment sigui una persona amb discapacitat, la informació se li ha d'oferir en formats adequats, segons les regles marcades pel principi de disseny per a tots, de manera que li resulti accessible i comprensible, i s'han d'arbitrar les mesures de suport pertinents per afavorir que pugui prestar per si mateix el consentiment.

Quan el subjecte de l'assaig no sigui una persona capaç per donar el seu consentiment, la decisió l'ha d'adoptar el seu representant legal en els termes que preveu l'article 7.»

Dos. L'apartat 10 de l'article 3 queda redactat de la manera següent:

«Els subjectes de l'assaig han de disposar d'un punt on puguin obtenir més informació sobre l'assaig, que ha de constar en el full d'informació per al subjecte.

En el cas de persones amb discapacitat, aquesta informació complementària s'ha d'oferir de la forma que preveu la lletra m) de l'article anterior.»

Disposició addicional primera. *Designació d'un mecanisme independent per promoure, protegir i supervisar a Espanya la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat.*

Sense perjudici de les funcions del Defensor del Poble com a Alt Comissionat per a la Defensa dels Drets Humans, i als efectes del número 2 de l'article 33 de la Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat, es designa el Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (CERMI), com a associació d'utilitat pública més representativa en l'àmbit estatal dels diferents tipus de discapacitat, com a mecanisme independent per promoure, protegir i supervisar l'aplicació a Espanya del Tractat internacional esmentat.

Disposició addicional segona. *Subministrament d'informació de les comunitats autònomes.*

D'acord amb els principis d'informació mútua i col·laboració entre administracions públiques i amb el que preveu la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i amb la finalitat de garantir el compliment de les obligacions internacionals, les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves competències, han de remetre anualment i per via electrònica a la Direcció General de Coordinació de Polítiques Sectorials sobre la Discapacitat del Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat dades estadístiques sobre la situació de les persones amb discapacitat relatives al reconeixement de grau de discapacitat, mobilitat, edat, sexe i dades sobre prestacions o beneficis reconeguts per les administracions autonòmiques, així com la resta de dades que s'acordin amb els òrgans competents de les comunitats autònomes. El format d'aquestes dades s'ha d'establir mitjançant acord entre la Direcció General de Coordinació de Polítiques Sectorials sobre la Discapacitat del Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat i els òrgans competents de les comunitats autònomes.

Disposició addicional tercera. *Plans d'accessibilitat als ports d'interès general.*

Els ports d'interès general on hi hagi línies regulars de viatgers amb un tràfic superior a 200.000 passatgers/any, així com les estacions marítimes que igualment tinguin activitats de creuer amb un tràfic superior a la dita quantitat, han de disposar dels plans

d'accessibilitat als quals es refereix l'apartat 11 de l'annex IX del Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no-discriminació per a l'accés i la utilització de les formes de transport per a persones amb discapacitat.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat el que disposa la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 2 del Reial decret 1414/2006, d'1 de desembre, pel qual es determina la consideració de persona amb discapacitat als efectes de la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, així com qualsevol altra disposició del mateix rang o inferior que s'oposi a aquest Reial decret.

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat». No obstant això, els plans d'accessibilitat que regula l'article primer entren en vigor en un termini màxim de vuit anys des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

Madrid, 16 de setembre de 2011.

JUAN CARLOS R.

El ministre de la Presidència,
RAMÓN JÁUREGUI ATONDO